SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 7 päivänä joulukuuta 2017

819/2017

Laki
luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 10 luvun 3, 4 ja 9 § ja 10 §:n 4 momentti sekä

lisätään lukuun uusi 6 a § seuraavasti:

10 luku

Taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

3 §

Lisäpääomavaatimusten määrä

Luottolaitoksella on oltava ydinpääomaa ja konsolidoitua ydinpääomaa sen lisäksi, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään, määrä, joka kattaa tässä luvussa säädetyt lisäpääomavaatimukset ja konsolidoidut lisäpääomavaatimukset.

Kokonaislisäpääomavaatimus koostuu kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta, kokonaistaloudellisten muuttujien perusteella määrättävästä muuttuvasta lisäpääomavaatimuksesta, rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävästä lisäpääomavaatimuksesta sekä rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimuksesta.

Kiinteä lisäpääomavaatimus on 2,5 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Muuttuva lisäpääomavaatimus määrätään noudattaen 4–6 §:ää. Muuttuva lisäpääomavaatimus saa olla enintään 2,5 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus määrätään noudattaen 4 ja 6 a §:ää. Tämän momentin mukainen lisäpääomavaatimus on oltava vähintään 1 prosenttia ja enintään 5 prosenttia luottolaitoksen konsolidointiryhmän ylimmän suomalaisen emoyrityksen tai talletuspankkien yhteenliittymän konsolidoidusta kokonaisriskin määrästä tai, siltä osin kuin lisäpääomavaatimus perustuu 6 a §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun riskikeskittymään, niiden tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien kokonaisriskin määrästä, joista riskikeskittymä muodostuu.

Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen pääomavaatimus määrätään noudattaen 7–9 §:ää. Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus saa olla enintään 3,5 prosenttia ja muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus enintään 2,0 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

HE 137/2017
TaVM 17/2017
EV 120/2017

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU (32013L0036); EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338

Mitä 1–6 momentissa säädetään, koskee myös konsolidoitua lisäpääomavaatimusta. Mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään luottolaitoksen velvollisuudesta täyttää konsolidoitu vähimmäispääomavaatimus, koskee myös luottolaitosten velvollisuutta täyttää konsolidoitu kiinteä pääomavaatimus, konsolidoitu rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus ja konsolidoitu muuttuva lisäpääomavaatimus sekä 8 §:ssä tarkoitettu muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen konsolidoitu lisäpääomavaatimus. Jäljempänä 7 §:ssä tarkoitetun luottolaitoksen velvollisuudesta täyttää konsolidoitu maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus säädetään mainitussa pykälässä.

4 §

Muuttuvan ja rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määrääminen

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen ja rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määrää Finanssivalvonta.

Finanssivalvonnan on yhteistyössä valtiovarainministeriön ja Suomen Pankin kanssa neljännesvuosittain arvioitava, onko tarpeen asettaa muuttuva lisäpääomavaatimus, muuttaa voimassa olevaa vaatimusta tai pitää se ennallaan. Päätös asiasta on tehtävä kolmen kalenterikuukauden kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä.

Finanssivalvonnan on yhteistyössä valtiovarainministeriön ja Suomen Pankin kanssa vuosittain arvioitava, onko tarpeen asettaa rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus, muuttaa voimassa olevaa vaatimusta tai pitää se ennallaan. Päätös asiasta on tehtävä kuuden kalenterikuukauden kuluessa kunkin vuoden päättymisestä.

Finanssivalvonnan on sen lisäksi, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, otettava viivytyksettä käsiteltäväksi lisäpääomavaatimuksen asettamista tai muuttamista koskeva asia, jos valtiovarainministeriö tai Suomen Pankki vaatii sitä taikka jos Euroopan järjestelmäriskikomitea on antanut Suomen finanssimarkkinoiden kannalta merkittävän suosituksen tai varoituksen.

Finanssivalvonnan on ennen 2 ja 3 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä kuultava valtiovarainministeriötä, sosiaali- ja terveysministeriötä ja Suomen Pankkia.

Tässä pykälässä tarkoitettu lisäpääomavaatimus tulee voimaan kahdentoista kuukauden kuluttua päätöksen tekemisestä, jollei Finanssivalvonta erityisestä syystä päätä aikaisemmasta voimaantuloajankohdasta. Päätös lisäpääomavaatimuksen alentamisesta tai poistamisesta tulee voimaan välittömästi. Lisäpääomavaatimus voidaan asettaa kuuden kuukauden määrävälein 0,5 prosenttiosuuksin nousevana, kunnes edellytetty pääomavaatimustaso on saavutettu.

Tässä pykälässä tarkoitetusta päätöksestä on käytävä ilmi päätöksen voimassaoloaika, kokonaislisäpääomavaatimuksen määrä ja sen mahdollinen muutos edellisestä päätöksestä, päätöksen perusteet, mahdolliset erityiset syyt muutoksen aikaistetulle voimaantulolle sekä muut tarpeelliset tiedot.

Finanssivalvonnan on julkistettava tässä pykälässä tarkoitettu päätös internetsivustollaan.

Tässä pykälässä tarkoitettuihin päätöksiin liitettävistä tiedoista ja päätösten julkistamisesta annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksilla.

EKP:n oikeudesta asettaa tämän pykälän mukaisesti määrättyä lisäpääomavaatimusta korkeampi lisäpääomavaatimus säädetään YVM-asetuksessa.

6 a §

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteet

Mikäli luottolaitoksen konsolidointiryhmän ylimmän suomalaisen emoyrityksen tai talletuspankkien yhteenliittymän konsolidoitujen omien varojen riittävyyttä suhteessa rahoitusjärjestelmän rakenteellisista ominaisuuksista aiheutuvaan riskiin ei voida muulla tarkoituksenmukaisella tavalla riittävästi varmistaa, Finanssivalvonta voi määrätä 4 §:ssä tarkoitetun rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen.

Lisäpääomavaatimus voidaan asettaa, jos:

1) pitkäaikaisten ja suhdannevaihteluista riippumattomien rahoitusjärjestelmää tai kokonaistaloutta uhkaavien tekijöiden muodostama riski edellyttää suurempaa pääomatarvetta;

2) edellä 1 kohdassa tarkoitettu riski uhkaa tai saattaa uhata kansallisella tasolla rahoitusjärjestelmän häiriötöntä toimintaa ja vakautta; ja

3) muut makrovakauden valvontaan tarkoitetut välineet, lukuun ottamatta EU:n vakavaraisuusasetuksen 458 ja 459 artiklassa tarkoitettuja välineitä, eivät ole olleet riittäviä tai muuten soveltuvia pääomatarpeen kattamiseksi.

Finanssivalvonnan on tätä pykälää soveltaessaan otettava huomioon:

1) luottolaitossektorin riskikeskittymät luotonannossa, varainhankinnassa ja muissa keskeisissä pankkitoiminnoissa;

2) kotimaisten luottolaitosten keskinäinen kytkeytyneisyys luotonannossa, maksujen välityksessä ja muissa rahoitusvakauden kannalta tärkeissä pankkitoiminnoissa;

3) luottolaitossektorin kytkeytyneisyys ulkomaisiin pankki- ja rahoitusjärjestelmiin, keskusvastapuoliin ja muihin finanssimarkkinoilla toimiviin;

4) luottolaitossektorin kytkeytyneisyys Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja muiden maiden rahoitusjärjestelmien riskeihin;

5) luottolaitossektorin koko ja keskittyneisyys luottolaitosten taseiden suuruudella mitattuna sekä keskittyneisyys luotonannossa ja vähittäistalletusten vastaanottamisessa;

6) luottolaitossektorin merkitys rahoituksen välityksessä kotimaiselle yksityiselle sektorille;

7) luottolaitosten suurimpien asiakasryhmien velkaantuneisuus.

Lisäpääomavaatimuksen on oltava kohtuullinen ja oikeasuhtainen 1 momentissa tarkoitettuun riskiin nähden.

Lisäpääomavaatimusta määrättäessä on otettava huomioon Euroopan järjestelmäriskikomitean antamat suositukset ja varoitukset siltä osin kuin ne koskevat Suomen finanssimarkkinoita.

Lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteita koskevista tekijöistä annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella.

9 §

Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten ja rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen yhteensovittaminen

Jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa sekä 7 että 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta, luottolaitoksen on täytettävä näistä vaatimuksista ainoastaan korkeampi.

Jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa joko 7 tai 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta sekä rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävää lisäpääomavaatimusta, ja jälkimmäinen lisäpääomavaatimus määräytyy luottolaitoksen

kokonaisriskin perusteella, luottolaitoksen on täytettävä näistä vaatimuksista ainoastaan korkeampi.

Jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa joko 7 tai 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta sekä rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävää lisäpääomavaatimusta, ja jälkimmäinen lisäpääomavaatimus kattaa ainoastaan luottolaitoksen kotimaiset ja kolmannessa maassa olevat tase-erät ja taseen ulkopuoliset erät, luottolaitoksen on täytettävä näistä vaatimuksista molemmat.

10 §

Lisäpääomavaatimuksen alittuminen

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Jos luottolaitos ei ole määräajassa toimittanut Finanssivalvonnalle suunnitelmaa, Finanssivalvonta voi määrätä luottolaitokselle 11 luvun 6 §:ssä tarkoitetun lisäpääomavaatimuksen. Tässä momentissa tarkoitettu lisäpääomavaatimus ei saa ylittää määrää, jolla luottolaitoksen tämän luvun 1 §:ssä tarkoitetut omat varat alittavat EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisen vähimmäispääomavaatimuksen ja 3 §:ssä tarkoitettujen lisäpääomavaatimusten sekä mahdollisen 11 luvun 6 §:n nojalla aikaisemmin asetetun lisäpääomavaatimuksen yhteenlasketun määrän.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

Luottolaitoksen on täytettävä tämän lain mukainen rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä 1 prosentin suuruinen lisäpääomavaatimus aikaisintaan 1 päivästä tammikuuta 2019 ja yli 1 prosentin suuruinen lisäpääomavaatimus aikaisintaan 1 päivästä heinäkuuta 2019.

Helsingissä 1 päivänä joulukuuta 2017

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Valtiovarainministeri Petteri Orpo

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ ISSN 1455-8904